

Welkom Ongemak recensie (c) De Standaard

Wat blijft het toch een genot om te kijken en luisteren naar Wim Helsen ★★☆☆☆

Echt verrassen doet Wim Helsen niet in zijn nieuwe voorstelling. Maar het blijft een genot om naar hem te kijken en te luisteren.

Karel Michiels - 16 maart 2026 om 23:59

Wim Helsen blijft in zijn nieuwe voorstelling trouw aan de cabaretvorm die hem groot heeft gemaakt. Foto © Sjoerd Derine

Een gek dansje, nonsensicaal gemompel, terugkerende uitweidingen, uitbarstingen van waanzin of zotternij ... Wim Helsen blijft in zijn nieuwe voorstelling *Welkom ongemak* trouw aan de cabaretvorm die hem groot heeft gemaakt. Ook inhoudelijk: hij wijst ons er zelf op dat hij een bepaalde grap eerder heeft gemaakt. Nog frappanter is de manier waarop Helsen, aanvankelijk tussen neus en lippen, begint over de zelfmoord van zijn broer Dirk, even onverwacht en intrigerend als hij in *Het uur van de prutser* (2009) de zelfmoord van zijn zus aanhaalde – maar dat laatste was fictie. Met zijn broer maakte hij als kind veel lol, die vond Wim toen al grappig.

Het verhaal waar Helsen telkens weer naar terugkeert, zichzelf voortdurend onderbrekend en corrigerend, begint op de ochtend van de voorstelling. Hij had er gewoon geen zin in, als hij al geen burn-out voelde aankomen. Aan 'positief denken' heeft hij een hekel en ook zijn 'flapdrang' speelde

hem parten, de haast onbedwingbare drang om er iets uit te flappen tegen een onbekende medemens, een jogger in het park, een nietsvermoedende vrouw, een chassidische jood, hoewel dat ook 'een verklede zot' kan zijn. Elk woord telt als je iemand zo brutaal aanspreekt, zelfs elke klemtoon. De flapdrang leidt tot confronterende vragen, goed doordachte beschouwingen over taal en maatschappij en meta-analyses van de show zelf:

“Dit is een neurodivergente voorstelling.” Het is maar hoe je de dingen zegt en hoort. Even fragmentarisch licht Helsen geleidelijk de sluier over het verleden op, en hij deelt zijn warme herinneringen graag met het publiek. We hebben zelfs samen gezongen, een liedje uit *The sound of music*, de muziek die ook vooraf al aanstekelijk door de luidsprekers klonk. In dat warme bad voel je wat Wims broer betekend heeft voor hem, en waarom zijn dood enkele jaren geleden zo'n diepe sporen nalaat. Dirk krijgt uiteindelijk ook het laatste woord. “Jij bent beter dan niemand en niemand is beter dan jij”, zei hij altijd tegen Wim.

© Sjoerd Derine

Boeddha of Guido

Helsen doorspekt zijn doorwrochte verhaal als vanouds met absurde grapjes, rare moves en onverwachte driftbuien. Zijn dansje voert hij uit op de tonen van 'That's all right' van Elvis Presley, met een oprechte uitleg erbij waarom hij dat nummer zo goed vindt, en de vraag aan zijn geluidsman om het nog luider te spelen, en nog luider. Maar Helsen kan het niet laten om ("de dikke") Elvis ook even platvloers in zijn hemd te zetten, in een vergenoegd, grommend dialect. Iets gelijkaardigs gebeurt met een wijsheid van de Boeddha die misschien toch eerder van ene nonkel Guido blijkt te zijn. Het is Helsen ten voeten uit, een man met veel kennis en inzichten, maar we moeten vooral niet denken dat hij die al te serieus neemt. "Ik speel voor alle lagen van de bevolking", zegt hij schalks.

Helemaal op het einde, schijnbaar losstaand van de rest, komt hij nog op de proppen met een vooraf geschreven “plan om zich weer goed te voelen op het podium”. De reacties van het publiek blijken daarbij cruciaal. Het ongemak uit de titel, de gemakkelijke grap, de voorspelbare stiltes: het kan allemaal perfect gepland worden, en dat heeft Helsen ook gedaan, om zichzelf te helpen helen na een donkere periode. Alleen de zware hoestbuien (door ziekte) had hij waarschijnlijk niet voorzien, maar ook daar maakte hij een gepast grapje over: zijn ze echt of niet?

Die expliciet berekende opbouw is er natuurlijk altijd al geweest en doet geen afbreuk aan de unieke vertelkunst die Helsen voor zichzelf heeft uitgebeiteld. Daarin is niemand beter dan hij.

Welkom ongemak

Wim Helsen

Gezien op 12/3 in Arenbergshouwborg, Antwerpen. Speeldata op wimhelsen.be